

Сіліванова Ілона Миколаївна –

магістр філології, аспірант кафедри психології та педагогіки, викладач кафедри індоєвропейських мов, Національний університет «Острозька академія».

Коло наукових інтересів: академічна мобільність, інтернаціоналізація та глобалізація вищої освіти України та Франції, порівняльна педагогіка вищої школи України та Франції.

e-mail: silivanova.ilona@gmail.com

УДК 37.014.242(477)

ЗАКОНОДАВЧА ПІДТРИМКА АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ

У статті здійснено теоретичний аналіз законодавчого забезпечення академічної мобільності студентів в Україні; розглянуто зміст та основні положення нормативно-правових документів, які регламентують здійснення академічної мобільності в національній системі вищої освіти. Окрім указів Президента України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти та науки України, у статті проаналізовано міжнародні угоди (про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту та вчені звання), двосторонні угоди (про співробітництво в галузі вищої освіти), Дорожню карту освітніх реформ. У висновках відображено необхідність створення цілісної концепції розвитку академічної мобільності та вдосконалення норм трудового та міграційного законодавства України.

Ключові слова: академічна мобільність; законодавча база; нормативно-правове забезпечення; вища освіта; Україна.

Постановка проблеми. Академічна революція, що відбувається у світовому просторі останні півстоліття (друга половина ХХ ст. – дотепер), характеризується реорганізацією систем вищої освіти з метою підвищення їх якості, доступності та конкурентоспроможності. Оновлення змісту, цілей, функцій і загалом освітньої моделі – це те, що також відбувається під впливом глобалізаційних перетворень у вищій освіті України. Беззаперечно, новий етап у розвитку освіти й, зокрема, вищої школи України, розпочався після здобуття незалежності у 1991 р., а Болонський процес надав значного імпульсу розвитку академічної мобільності та поглибленню процесу інтернаціоналізації вищої освіти. Поняття «академічна мобільність» у цілому варто інтерпретувати як можливість вільного пересування студентів, науковців, викладачів і співробітників на певний період у закордонну освітню або наукову устанovu для навчання, викладання, проведення досліджень або підвищення кваліфікації та повернення в основний навчальний заклад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій Л. Гурч, Н. Мирончук, Н. Гуляєвої, М. Карпенко, О. Болотської, С. Здіорука, І. Богачевської та інших науковців вказує на те, що проблема академічної мобільності студентів у сучасному освітньому просторі України є як ніколи на часі. У працях В. Журавського, М. Згуровського, В. Кременя, Г. Січкаренко, В. Полянського, Т. Фінікова та О. Шарова здійснено огляд сучасного стану системи вищої

освіти України та її трансформації з метою адаптації до європейських стандартів і сприяння розвитку академічної мобільності. Державну політику у сфері академічної мобільності оглядово висвітлено у статтях А. Карапетян, А. Антонова та К. Сімак. Однак, не зважаючи на активність науково-практичних досліджень у цій сфері, існує потреба поглибленого вивчення законодавчо-нормативної бази академічної мобільності в Україні.

Формулювання цілей статті. Метою статті є теоретичний аналіз нормативно-правової бази вищої освіти, що сприяє реалізації академічної мобільності студентів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Існує низка документів, відмінних за статусом та органом, що їх видав, які регулюють питання академічної мобільності на національному рівні [5, с. 50]. Діапазон цих документів широкий: документи законодавчих і виконавчих органів влади, міжнародні та двосторонні угоди, Національна стратегія розвитку вищої освіти, Дорожня карта освітніх реформ. Проте, безперечно, Конституція України та Закони України «Про вищу освіту» є основними документами, що визнають право громадян на академічну мобільність.

У Розділі I Закону України «Про вищу освіту» наведено визначення поняття «академічна мобільність»; Розділ IV визначає право Центрального органу виконавчої влади у сфері освіти й науки в межах своїх повноважень розробити положення про порядок реалізації права на академічну мобільність та подати його на затвердження Кабінету Міністрів України; права та обов'язки здобувачів вищої освіти на академічну мобільність прописано у Розділі VIII; у Розділі IX закріплено за ВНЗ право на прийняття рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами; Розділ XIII визначає пріоритетні напрями державної політики щодо міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти, а саме – необхідність узгодження Національної рамки кваліфікацій з рамкою кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, потребу співпраці з Європейською мережею національних центрів інформації про академічну мобільність та сприяння академічній мобільності наукових, науково-педагогічних працівників [2].

Заходи щодо підтримки вхідної та вихідної мобільності студентів зафіксовані у низці постанов Кабінету Міністрів України. Ці постанови покликані забезпечити правове регулювання розвитку міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 1728-р від 27.08.2010 р. «Про затвердження плану заходів щодо розвитку вищої освіти на період до 2015 року» визначає пріоритетні напрями розвитку освіти. У переліку заходів є і такі, що безпосередньо стосуються академічної мобільності. Наприклад, розпорядження зобов'язувало МОН у 2012 р. утворити при вищих навчальних закладах підрозділи міжнародної академічної мобільності з метою приєднання ВНЗ України до Міжнародної мережі агенцій гарантії якості вищої освіти. У планах на 2011–2015 рр. було збільшити кількість навчальних програм для іноземних студентів і заходів щодо їх залучення до навчання [5, с. 50; 12].

Положення Кабінету Міністрів України № 411 від 13.04.2011 р. «Про навчання студентів та стажування аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном» регламентує механізм організації навчання, основні його завдання, терміни та умови відбору з урахуванням пріоритетних напрямів освіти та науки. Щоправда, постановами Кабінету Міністрів України № 1411 від 28.12.2011 р., № 227 від 05.04.2017 р. внесено зміни, які стосуються терміну перебування за кордоном. У постановах чітко визначено, що строк навчання студентів та стажування аспірантів, ад'юнктів, докторантів не може перевищувати двох років. Постанови Кабінету Міністрів України № 287 від 04.03.1996 р. та № 98 від 02.02.2011 р. визначають джерела фінансування мобільності (на двосторонній основі: за рахунок сторони, що приймає, або сторони, що направляє) та гарантують збереження місця навчання та стипендії для студентів і місця роботи для працівників ВНЗ, які беруть участь у програмах академічної мобільності. Для того, щоб передбачити у державному бюджеті витрати на навчання та стажування за кордоном, було ухвалено Постанову № 546 від 16.05.2011 р. «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для

навчання, стажування, підвищення кваліфікації студентів, аспірантів, науково-педагогічних працівників за кордоном» [9].

Постановою Кабінету Міністрів України № 924 від 31.08.2011 регулюється діяльність Національного інформаційного центру академічної мобільності (ENIC-Україна), що входить до мережі Національних інформаційних центрів країн-учасниць Європейської культурної конвенції або країн, що належать до європейського регіону ЮНЕСКО (ENIC-NARIC). Державне підприємство «Інформаційно-іміджевий центр», що виконує функції інформаційного центру в Україні, здійснює процедуру визнання іноземних дипломів та кваліфікацій, перевіряє справжність документів про освіту, проводить конференції та семінари з питань академічної мобільності та здійснює заходи щодо її просування [10].

Варто зазначити, що першим нормативно-правовим актом, який безпосередньо стосується поняття «академічна мобільність», є наказ № 635 від 29.05.2013 р. Міністерства освіти і науки України «Щодо затвердження Примірного положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України». Положення тлумачить сутність «академічної мобільності», описує її цілі та завдання, права та обов'язки усіх учасників процесу мобільності, порядок визнання результатів навчання й оформлення документів, що засвідчують успішне завершення процесу мобільності. Документ також регламентує ресурсне, організаційне, нормативно-правове забезпечення академічної мобільності. Однак положення охоплює лише два види академічної мобільності (зовнішня та внутрішня) та не вміщує чітко визначених її форм [8].

«Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 579 від 12.08.15 р., створило необхідні правові механізми та гарантії для реальної міжнародної мобільності студентів. Цей офіційний документ уточнює види (кредитна та ступенева) та визначає форми академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають як освітні, так і наукові ступені; закріплює порядок перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), зокрема через порівняння змісту навчальних програм, а не назв курсів; гарантує збереження місця навчання та стипендії для студентів та місця роботи для працівників ВНЗ, які беруть участь у програмах академічної мобільності. Положення також пояснює фінансові умови, можливу тривалість навчання або стажування вітчизняних та іноземних студентів і науково-педагогічних працівників у вищих навчальних закладах [11].

Окремі питання реалізації академічної мобільності регулюють накази Міністерства освіти та науки України. Адже можливість розвитку академічної мобільності української вищої освіти напряму залежить від адаптації національної системи вищої освіти до загальноєвропейських стандартів. Реформування національної вищої освіти розпочалося з наказу № 774 від 30.12.2005 р. «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу». Наказ втратив чинність згідно наказу МОН № 1050 від 17.09.2014 р. через запровадження нового Закону України «Про вищу освіту», який надає автономію ВНЗ у питаннях організації навчального процесу [7]. Серед низки наказів Міністерства освіти та науки України, що сприяють розширенню міжнародної академічної мобільності в Україні та полегшують інтеграцію національної системи освіти у світовий та європейський освітній простір, необхідно зазначити:

- наказ № 612 від 13.07.2007 р. «Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року» [7];
- наказ № 943 від 16.10.2009 р. «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» [7];
- наказ № 1121 від 27.09.2011 р. «Про затвердження Примірного договору про направлення на навчання студентів, стажування аспірантів та наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації» [7];

- наказ № 1541 від 01.11.2013 р. «Про деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства» зі змінами і доповненнями, внесеними наказом МОН № 1272 від 11.12.2015 р. [7];
- наказ № 504 від 05.05.2015 р. «Про деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту» [7].

Діяльність Міністерства освіти і науки України у напрямі академічної мобільності також передбачає підписання міжнародних угод про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту та вчені звання (станом на квітень 2017 р. таких угод уже 24), угоди про співпрацю у сфері освіти, науки і культури (понад 30 угод). У рамках їх виконання уряди країн надають стипендії на навчання українських студентів за кордоном на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях. З метою залучення міжнародних мобільних студентів у 2003 р. МОН також створило Український державний центр міжнародної освіти. Центр є інформаційною онлайн-платформою, де потенційні іноземні абітурієнти можуть отримати загальну інформацію про навчальні програми, процедуру вступу та подати заявку до бажаного ВНЗ України [7].

Додатковим кроком у напрямі створення нормативно-правової бази академічної мобільності стала вказівка Міністерства освіти і науки керівникам вищих навчальних закладів України III–IV рівня акредитації розробити внутрішні положення про академічну мобільність. Наразі активну позицію із розробки університетських положень про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність займають Національний університет «Львівська політехніка» (Положення про міжнародну академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та наукових працівників, 2013 р.), Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, 29.06.2016 р.), Національний університет «Києво-Могилянська академія» (Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність бакалаврів, магістрів, 14.03.2016 р.), Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність учасників освітнього процесу, 24.11.2015 р.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (Положення про включене навчання і навчання за програмами Європейського Союзу студентів у закордонних ВНЗ, 27.04.2016 р.) та інші українські ВНЗ. Проте необхідно зазначити, що багато з проаналізованих положень містять лише загальну інформацію і не мають затвердженого переліку необхідних документів для участі у програмах академічної мобільності та їх зразків.

Українські університети також розширюють свої горизонти міжнародного співробітництва, створюючи структурні підрозділи, що здійснюють діяльність, направлену на розвиток академічних відносин із закордонними вищими навчальними закладами, науково-дослідними установами, міжнародними організаціями та асоціаціями. У провідних університетах України, таких як КНУ імені Тараса Шевченка, Національному технічному університеті України «КПІ імені І. Сікорського», Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, Національному університеті «Львівська політехніка» уже функціонують відділи академічної мобільності та міжнародної освіти. Основними завданнями відділів є збір та розповсюдження інформації про гранти та стипендії українським студентам, організація та контроль усіх видів і форм академічної мобільності, укладання міжуніверситетських двосторонніх угод про співробітництво з вітчизняними та ВНЗ за кордоном.

Академічна мобільність в Україні регулюється не лише внутрішньодержавними нормативно-правовими документами, але й міжнародними договорами. З часу створення у 1993 р., Спілка ректорів вищих навчальних закладів України (СРВНЗУ) активно працює у напрямі підвищення ефективності освітньої та науково-дослідної співпраці України з іноземними державами. Так розпочалася міжнародна співпраця Спілки ректорів ВНЗ України з ректорськими та університетськими об'єднаннями за кордоном. У квітні 1998 р. було підписано Угоду про співробітництво між Спілкою ректорів України та Конференцією ректорів Німеччини (нова угода зі змінами від 15 грудня 2014 р.), у лютому 2013 р. –

Меморандум про взаємопорозуміння між Спілкою ректорів вищих навчальних закладів України та Канадським бюро міжнародної освіти, у 2014 р. – Угоду про співпрацю між Конференцією академічних шкіл Польщі та Спілкою ректорів вищих навчальних закладів України, у червні 2015 р. – Угоду про співпрацю між Конференцією президентів університетів Франції, Конференцією директорів французьких інженерних шкіл та Спілкою ректорів вищих навчальних закладів України, Асоціацією ректорів вищих технічних навчальних закладів України. Станом на грудень 2016 р. уже існує договір про співробітництво з аналогічною ректорською спільнотою Чехії. Угоди про партнерство з вищезазначеними ректорськими та університетськими об'єднаннями підписано з метою підтримки мобільності студентів, організації короткострокових академічних, навчальних і культурних програм, обміну професорсько-викладацьким складом тощо. [3, с. 10].

Чинним нормативно-правовим актом у галузі вищої освіти та зокрема академічної мобільності є Указ Президента України № 344/2013 від 25 червня 2013 р. «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року». Відповідно до стратегії, входження України у європейський простір академічної мобільності передбачає укладання та реалізацію з іншими державами міжурядових та міжвідомчих договорів про співробітництво в галузі освіти й науки; організацію освітніх і наукових обмінів, стажування та навчання за кордоном учнів, студентів, науково-педагогічного персоналу; збільшення можливостей щодо участі навчальних закладів, педагогів, науковців, учнів та студентів у міжнародних проєктах і програмах мобільності (Темпус, Еразмус Мундус, Жан Моне); залучення до навчання іноземних громадян та осіб без громадянства у ВНЗ України [13].

Розширення академічної мобільності та ліквідація її перепон є також першочерговим завданням низки розроблених, однак незатверджених проєктів у сфері вищої освіти. Проєкт Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 р. і Проєкт Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 рр. було презентовано громадськості для публічного обговорення (для зауважень та пропозицій), вони стали основою Дорожньої карти освітніх реформ на 2015–2025 роки. У Дорожній карті освітніх реформ пріоритетом на 2017–2020 рр. є підтримка мобільності науково-педагогічних працівників на регіональному, міжрегіональному та міжнародному рівнях і створення розгалуженої мережі «майданчиків» для їх стажування. Розробники Дорожньої карти зазначають, що документ не є директивною, а робочим документом, що залишає простір для постійного доопрацювання, кореляції та доповнень [1, с. 47].

Висновки. Результати дослідження нормативно-правових документів у сфері вищої освіти України дають змогу засвідчити наявність позитивної динаміки у напрямі створення законодавчо-нормативної бази академічної мобільності. Наразі правову основу реалізації академічної мобільності в системі вищої освіти України становлять закони, акти Кабінету Міністрів України, накази Міністерства освіти і науки, укази Президента, міжнародні та двосторонні угоди про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання та університетські Положення про академічну мобільність студентів. Серед основних відомчих нормативно-правових актів, які регулюють питання, що стосуються академічної мобільності, необхідно зазначити наказ Міністерства освіти і науки «Щодо затвердження Примірною положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України» та Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». Однак ми підтримуємо думку О. Козієвської та А. Карапетян, які вважають, що стратегічним завданням вищої освіти України є створення цілісної концепції розвитку академічної мобільності на найближчі роки з конкретними часовими кількісними та якісними показниками [4, с. 214; 6, с. 100]. Важливим питанням також залишається необхідність вдосконалення норм трудового та міграційного законодавства України, що продемонструє готовність України до «циркуляції мізків» (brain circulation), а не їх «відтоку» (brain drain).

Використані джерела

1. Дорожня карта освітньої реформи (2015–2025) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Інформаційні матеріали про роботу Спілки ректорів вищих навчальних закладів України за 2009–2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vnz.univ.kiev.ua/files/upload/merged.pdf>
4. Івлева Л. М. Законодавча база і нормативно-правове забезпечення вищої освіти України: загальний аналіз / Л. М. Івлева // Публічне управління: теорія та практика. – 2013. – Вип. 4. – С. 208–214.
5. Карапетян А. О. Підвищення академічної мобільності як стратегічне завдання державної політики в сфері освіти [Електронний ресурс] / А. О. Карапетян // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 1–2. – С. 48–55. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ar_lup_2015_1-2_8
6. Козієвська О. І. Державне регулювання процесів академічної мобільності у країнах Скандинавії (на прикладі Ісландії, Данії, Норвегії, Фінляндії, Швеції) [Електронний ресурс] / О. Козієвська // Вища освіта України. – 2014. – № 4. – С. 94–100. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_4_15
7. Міністерство освіти та науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/vishha/spivpratcyu.html>
8. Наказ Міністерства освіти та науки України від 29 травня 2013 р. № 635 «Щодо затвердження Примірного положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/36037/
9. Постанова Кабінету Міністрів від 13.04.2011 № 411 «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-2011-%D0%BF>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 р. N 924 «Питання національного інформаційного центру академічної мобільності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248409199>
12. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 1728-р «Про затвердження Плану заходів щодо розвитку вищої освіти на період до 2015 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1728-2010-%D1%80>
13. Указ Президента України № 344/2013 від 25 червня 2013 р. «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

References

1. Dorozhnia karta osvitnoi reformy (2015–2025) [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://mon.gov.ua>
2. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» vid 01.07.2014 N 1556-VII [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Informatsiini materialy pro robotu Spilky rektoriv vyshchych navchalnykh zakladiv Ukrainy za 2009–2014 roky [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.vnz.univ.kiev.ua/files/upload/merged.pdf>
4. Ivlieva L. M. Zakonodavcha baza i normatyvno-pravove zabezpechennia vyshchoi osvity Ukrainy: zahalnyi analiz / L. M. Ivlieva // Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka. – 2013. – Vyp. 4. – S. 208–214.
5. Karapetian A. O. Pidvyshchennia akademichnoi mobilnosti yak stratehichne zavdannia derzhavnoi polityky v sferi osvity [Elektronnyi resurs] / A. O. Karapetian // Aspekty publichnoho

- upravlinnia. – 2015. – N 1–2. – S. 48–55. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_1-2_8.
6. Koziiivska O. I. Derzhavne rehuliuivannia protsesiv akademichnoi mobilnosti u krainakh Skandinavii (na prykladi Islandii, Danii, Norvehii, Finliandii, Shvetsii) [Elektronnyi resurs] / O. Koziiivska // Vyshcha osvita Ukrainy. – 2014. – N 4. – S. 94–100. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_4_15
 7. Ministerstvo osvity ta nauky Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://mon.gov.ua/activity/education/vishha/spivpratcyia.html>
 8. Nakaz Ministerstva osvity ta nauky Ukrainy vid 29 travnia 2013 r. N 635 «Shchodo zatverdzhennia Prymirnogo polozhennia pro akademichnu mobilnist studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv Ukrainy» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/36037/
 9. Postanova Kabinetu Ministriv vid 13.04.2011 N 411 «Pytannia navchannia studentiv ta aspirantiv, stazhuvannia naukovykh i naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv u providnykh vyshchych navchalnykh zakladakh ta naukovykh ustanovakh za kordonom» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-2011-%D0%BF>
 10. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 31 serpnia 2011 r. N 924 «Pytannia natsionalnogo informatsiinoho tsentru akademichnoi mobilnosti» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua>
 11. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 12 serpnia 2015 r. N 579 «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok realizatsii prava na akademichnu mobilnist» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248409199>
 12. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 27 serpnia 2010 r. N 1728-r «Pro zatverdzhennia Planu zakhodiv shchodo rozvytku vyshchoi osvity na period do 2015 roku» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1728-2010-%D1%80>
 13. Ukaz Prezydenta Ukrainy N 344/2013 vid 25 chervnia 2013 r. «Pro Natsionalnu stratehiuu rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon1.rada.gov.ua>

Силиванова И. М., магистр филологии, аспирант кафедры психологии и педагогики, преподаватель кафедры индоевропейских языков, Национальный университет «Острожская академия», г. Острог, Ровенская обл.

ЗАКОНОДАТЕЛЬНАЯ ПОДДЕРЖКА АКАДЕМИЧЕСКОЙ МОБИЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

В статье осуществлен теоретический анализ законодательного обеспечения академической мобильности студентов в Украине. Рассматриваются содержание и основные положения нормативно-правовых документов, регламентирующих осуществление академической мобильности в национальной системе высшего образования. Кроме указов Президента Украины, постановлений и распоряжений Кабинета Министров Украины и приказов Министерства образования и науки Украины, в статье анализируются международные договоры, двусторонние соглашения о сотрудничестве в области высшего образования, Дорожная карта образовательных реформ, Положения об академической мобильности студентов в университетах. В выводах обоснована необходимость создания целостной концепции развития академической мобильности и упрощения трудового и миграционного законодательства Украины.

Ключевые слова: академическая мобильность; законодательная база; нормативно-правовое обеспечение; высшее образование; Украина.

Silivanova I., *Master of Philology, postgraduate student at the Department of Psychology and Pedagogy, teacher at the Department of Indo-European Languages, The National University of Ostroh Academy, Ostroh, Rivne region.*

LEGISLATIVE SUPPORT OF STUDENT ACADEMIC MOBILITY IN UKRAINE

The article provides theoretical analysis of the legislative support of student academic mobility in Ukraine. The aim of the article is to examine the content and main provisions of the regulatory and legislative documents that relate to academic mobility in the national system of higher education. The author takes a close look at the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine «On Higher Education», Decree of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated May 29, 2013 N 635 «Exemplary regulations on academic mobility of students of higher educational institutions in Ukraine», Regulation of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 12, 2015 N 579 «On the implementation procedure of academic mobility right». Taking into consideration the fact that further development of academic mobility in Ukraine totally depends on the structural adaptations of national system of higher education to the European standards, the author brings into clear focus the most important orders of the Ministry of Education and Science of Ukraine. For instance, Order «On quality assurance for higher education of Ukraine and its integration into the European and world educational community for the period until 2010» of the MESU dated July 13, 2007 N 612, «On introducing European credit transfer and accumulative system (ECTS) at higher education institutions of Ukraine» of the MESU dated October 16, 2009 N 943, «On the procedure of applying and training (internship) of foreigners and stateless persons» of the MESU dated November 1, 2013 N 1541 with the amendments, «Some questions of recognition of foreign education documents in Ukraine» of the MESU dated May 05, 2015 N 504, etc. What is more, international agreements on cooperation with foreign higher institutions in the field of education which Ukraine signed in compliance with domestic and international law have also been analyzed. In conclusion the author reflects the need to compose an integral concept for the development of academic mobility and the simplification of the labor and migration legislation in Ukraine.

Keywords: academic mobility; legislative support; regulatory framework; higher education; Ukraine.